Komisijas Lēmuma kopsavilkums

(2018. gada 21. marts),

ar ko koncentrāciju atzīst par saderīgu ar iekšējo tirgu un EEZ līguma darbību

(Lieta M.8084 – *Bayer*/*Monsanto*)

(izziņots ar dokumenta numuru C(2018) 1709)

(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2018/C 459/10)

Komisija 2018. gada 21. martā pieņēma lēmumu apvienošanās lietā saskaņā ar Padomes 2004. gada 20. janvāra Regulu (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju [1] *un jo īpaši tās 8. panta 2. punktu. Pilns lēmuma nekonfidenciālās versijas teksts attiecīgā gadījumā provizoriskajā versijā angļu valodā ir pieejams Konkurences ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html*

1. **IEVADS**

1. Lēmumā tiek paziņots, ka *Monsanto Company* (turpmāk "*Monsanto*") pārņemšana, ko īstenoja *Bayer Aktiengesellschaft* (turpmāk "*Bayer*"; kopā ar *Monsanto* turpmāk "puses"), nopērkot daļas (turpmāk "darījums"), tiek atzīta par saderīgu ar iekšējo tirgu un EEZ līgumu saskaņā ar Apvienošanās regulas 2. panta 2. punktu un 8. panta 2. punktu un EEZ līguma 57. pantu.

2. **PROCEDŪRA**

2. *Bayer* 2016. gada 14. septembrī paziņoja, ka plāno pārņemt kontroli pār *Monsanto*. *Bayer* informēja Komisiju par darījumu 2017. gada 30. jūnijā.

3. Komisija 2017. gada 22. augusta lēmumā [2] secināja, ka darījums rada pamatotas šaubas par tā saderību ar iekšējo tirgu, un ierosināja lietu atbilstoši Apvienošanās regulas 6. panta 1. punkta c) apakšpunktam.

4. Padziļinātajā izmeklēšanā apstiprinājās sākotnēji konstatētās bažas konkurences jomā.

5. Paziņotāja puse 2018. gada 16. februārī iesniedza galīgās saistības (turpmāk "galīgās saistības"), ar ko tika panākta darījuma saderība ar iekšējo tirgu.

6. Lēmuma projekts tika apspriests ar dalībvalstīm Padomdevējas komitejas uzņēmumu koncentrācijas jautājumos 2018. gada 9. marta sanāksmē, kurā tika sniegts labvēlīgs atzinums. Uzklausīšanas amatpersona labvēlīgu atzinumu par šo lietu sniedza savā 2018. gada 12. martā izdotajā ziņojumā.

7. Paziņotāja puse 2018. gada 4. aprīļa pamatotajā pieprasījumā, kas grozīts 2018. gada 6. aprīlī, ierosināja grozīt galīgās saistības, kā izklāstīts 6.1.3. un 6.1.5. iedaļā turpmāk. Komisija 2018. gada 11. aprīļa lēmumā apstiprināja galīgo saistību grozījumus [3].

3. **PUSES**

8. ***Bayer***, kas ir reģistrēts Vācijā, darbojas četrās jomās – zāļu, patērētāju veselības, lauksaimniecības ("*Bayer Crop Science*") un dzīvnieku veselības jomā. Darījuma ietekme uz konkurenci skar galvenokārt *Bayer Crop Science* struktūrvienību. *Bayer Crop Science* pārvalda trīs darījumdarbības segmentus: i) kultūraugu aizsardzību; ii) sēklas un iii) vides zinātni. *Bayer* arī attīsta bioloģijas tehnoloģijas un attīsta un sniedz digitālās lauksaimniecības pakalpojumus.

9. ***Monsanto***, kas reģistrēts ASV, ir lauksaimniecības uzņēmums, kas ražo sēklas un kultūraugu aizsardzības līdzekļus (pievēršoties galvenokārt glifosāta herbicīdam, ko tas tirgo ar zīmolu *Roundup*). Tas arī iesaistās pētījumos par lauksaimniecībā izmantojamiem bioloģiskas cilmes produktiem. *Monsanto* arī nodrošina lauksaimniekiem digitālās lauksaimniecības pakalpojumus ar *The Climate Corporation* starpniecību.

[1] OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp.
[2] OV C 286, 30.8.2017., 1. lpp.
[3] Komisijas 2018. gada 11. aprīļa lēmums, ar ko groza saistības lietā M.8084 – *Bayer*/*Monsanto*, C(2018) 2208 final.

4. SAVIENĪBAS MĒROGS

10. Attiecīgo uzņēmumu apvienotais kopējais apgrozījums pasaulē ir vairāk nekā 5 000 miljonu EUR [*Bayer*: [..] EUR; *Monsanto*: [..] EUR]. Abu uzņēmumu individuālais apgrozījums Savienībā pārsniedz 250 miljonus EUR [*Bayer*: [..] EUR; *Monsanto*: [..] EUR], bet neviens no tiem nesasniedz vairāk par divām trešdaļām no sava kopējā apgrozījuma Savienībā vienā un tajā pašā dalībvalstī. Tāpēc darījumam ir Savienības mērogs atbilstoši Apvienošanās regulas 1. panta 2. punktam.

5. PASKAIDROJUMA RAKSTS

5.1. Attiecīgie produktu tirgi

11. Lēmumā ir aplūkotas šādas jomas/tirgi, kuros puses aktīvi darbojas:

a) dārzeņu sēklas (horizontāla nekoordinēta ietekme uz faktisko cenu/produktu konkurenci);

b) lielo platību kultūraugu sēklas, tostarp eļļas rapša, kokvilnas un kviešu sēklas (horizontāla nekoordinēta ietekme uz faktisko un iespējamo cenu/produktu konkurenci);

c) lielo platību kultūraugu pazīmes (horizontāla nekoordinēta ietekme uz faktisko un iespējamo cenu/produktu konkurenci, kā arī uz inovāciju konkurenci);

d) kultūraugu aizsardzība, tostarp lauksaimniecības un nelauksaimniecības neselektīvie herbicīdi (horizontāla nekoordinēta ietekme uz faktisko un iespējamo cenu/produktu konkurenci, kā arī uz inovāciju konkurenci) un herbicīdu tolerances sistēmas (horizontāla nekoordinēta ietekme uz inovāciju konkurenci), sēklu kodināšana (horizontāla nekoordinēta ietekme uz iespējamo konkurenci un vertikāla ietekme), fungicīdi (horizontāla nekoordinēta ietekme uz inovāciju konkurenci), insekticīdi (horizontāla nekoordinēta ietekme uz inovāciju konkurenci), mikrobiāli kultūraugu efektivitātes preparāti (horizontāla nekoordinēta ietekme uz inovāciju konkurenci), bišu veselības produkti varrozes apkarošanai (horizontāla nekoordinēta ietekme uz inovāciju konkurenci);

e) digitāliespējoti agronomiskie priekšraksti par fungicīdu lietošanu lielo platību kultūraugiem (horizontāla nekoordinēta ietekme uz iespējamo cenu/produktu konkurenci).

5.1.1. *Dārzeņu sēklas*

12. Komisija ir konstatējusi, ka attiecīgais produktu tirgus ietver gan dārzeņu sēklu licencēšanu, gan tirdzniecību attiecībā uz katru dārzeņu kultūru. Komisija ir arī konstatējusi, ka katra dārzeņu kultūra veido atsevišķu produktu tirgu, bet sastāv no ļoti atšķirīgiem segmentiem. Tāpēc Komisija ir izdarījusi secinājumu, ka ir atbilstoši veikt konkurences novērtējumu par ietekmi uz cenām segmentu līmenī.

13. Komisija ir izmantojusi pušu ierosināto segmentāciju, kas ir atzīta par uzticamu. Saskaņā ar minēto segmentāciju segmentus atšķir pēc šādiem kritērijiem: i) audzēšanas vide (atklāts lauks, tīklu, plastmasas vai stikla siltumnīcas); ii) sēklu veids (brīvi apputeksnētas vai hibrīdsēklas); iii) izmantojums (svaigā vai apstrādātā veidā); iv) tas, vai izaudzētie augi ir pavairoti kā potcelmi, un v) izaudzēto dārzeņu pazīmes (dārzeņu veids, lielums, krāsa, garša u. c.).

14. Komisija ir konstatējusi, ka ģeogrāfiskā mēroga ziņā dārzeņu sēklu tirgus ir valsts mēroga tirgus, ņemot vērā valsts līmeņa reģistrāciju, valsts līmeņa sadalījumu un vājo cenu arbitrāžu starp valstīm. Tomēr Komisija ir arī ņēmusi vērā, ka ir citi faktori, kas liecina, ka dārzeņu sēklu tirgus varētu būt plašāka mēroga tirgus nekā valsts mēroga tirgus.

5.1.2. *Lielo platību kultūraugu sēklas*

15. Komisija ir izanalizējusi lielo platību kultūraugu tirgus, kuros pušu darbības pārklājas, proti, eļļas rapša, kokvilnas un kviešu tirgu.

5.1.2.1. *Eļļas rapsis*

16. Eļļas rapša audzēšanas nozare ir divpakāpju nozare, kas ietver i) jaunu eļļas rapša šķirņu selekcionēšanu un ii) no šādām šķirnēm iegūtu sēklu komerciālu ražošanu un sēklu pārdošanu klientiem. Gan *Bayer*, gan *Monsanto* selekcionē un tirgo jaunas eļļas rapša sēklas visā ES, kā arī citās pasaules daļās. Tiem abiem ir labi attīstītas selekcijas programmas Eiropā.

17. Komisija uzskata, ka attiecīgie produktu tirgi attiecībā uz eļļas rapsi ir šādi: i) augšupējais tirgus ģenētiskā materiāla licencēšanai, lai selekcionētu jaunas eļļas rapša šķirnes; ii) augšupējais tirgus eļļas rapša šķirņu licencēšanai tirdzniecības nolūkos un iii) lejupējais tirgus eļļas rapša sēklu tirdzniecībai.

18. Komisija nekonkretizē, vai lejupējie tirgu būtu jāiedala sīkāk attiecībā uz abiem eļļas rapša veidiem, ko audzē visā Eiropā, proti, ziemas eļļas rapsi un vasaras (jeb pavasara) eļļas rapsi.

19. Komisija uzskata, ka i) ģenētiskā materiāla licencēšanas ģeogrāfiskais tirgus ir ES mēroga tirgus; ii) eļļas rapša šķirņu licencēšanas tirgus ir ES mēroga tirgus un iii) eļļas rapša šķirņu tirdzniecības ģeogrāfiskais tirgus ir valsts mēroga tirgus.

5.1.2.2. *Kokvilna*

20. Komisija uzskata, ka konkurences analīzes nolūkos attiecīgais tirgus ir ražošanai un pārdošanai paredzēto kokvilnas šķirņu licencēšanas tirgus. Šāda tirgus ģeogrāfiskais mērogs ir ES mērogs.

5.1.2.3. *Kvieši*

21. Komisija izskata divus attiecīgos produktu tirgus: i) augšupējo tirgu kviešu šķirņu licencēšanai audzēšanas un pārdošanas (bet ne selekcionēšanas) nolūkos un ii) lejupējo tirgu kviešu sēklu tirdzniecībai.

22. Turklāt Komisija ir konstatējusi, ka kviešu licencēšanas (augšupējais) ģeogrāfiskais tirgus ir ES mēroga tirgus, bet kviešu tirdzniecības (lejupējais) tirgus ir valsts mēroga tirgus.

5.1.3. ***Lielo platību kultūraugu pazīmes***

23. Komisija ir konstatējusi, ka pirms sēklu selekcionēšanas un tirdzniecības ir trīs dažādi tirgus slāņi, kas attiecas uz pazīmēm. Tie ir šādi: i) jaunatklātu pazīmju licencēšanas slānis, ii) atsevišķu pazīmju licencēšanas slānis un iii) pazīmju kopu licencēšanas slānis. Komisija uzskata, ka jaunatklātu pazīmju licencēšanas slānis neveido atsevišķu produktu tirgu un to drīzāk var uzskatīt par inovācijas telpu, bet pastāv atsevišķi produktu tirgi pazīmju kopu licencēšanai, no vienas puses, un atsevišķu pazīmju licencēšanai, no otras puses.

24. Atsevišķu pazīmju licencēšanas slānī attiecīgos produktu tirgus nosaka pēc īpašas funkcionalitātes, piemēram, tolerances pret konkrētu herbicīdu, kā arī pēc konkrētās kultūras. Kukaiņu rezistences (KR) funkcionalitāšu gadījumā nosaka KR pazīmju apakšsegmentāciju, pamatojoties uz kukaiņu saimi, pret kuru pazīme nodrošina rezistenci.

25. Pazīmju kopu licencēšanas slānī attiecīgie produktu tirgi ir atšķirami pēc kultūrauga veida.

26. Komisija uzskata, ka attiecīgie pazīmju licencēšanas un pazīmju kopu licencēšanas ģeogrāfiskie tirgi ir pasaules mēroga tirgi.

5.1.4. ***Kultūraugu aizsardzība***

5.1.4.1. *Nezāļu apkarošana*

A) Lauksaimniecības neselektīvie herbicīdi

27. Neselektīvie herbicīdi (NSH) ir produkti, kam ir plašs iedarbības spektrs un kas iznīcina gan zāli, gan platlapju nezāles.

28. Komisija uzskata, ka attiecīgais lauksaimniecības herbicīdu produktu tirgus būtu jāiedala selektīvo un NSH tirgus segmentā, no vienas puses, un – NSH ietvaros – daudzgadīgo kultūru tirgus segmentā (vienīgais segments, kurā pušu darbība EEZ ievērojami pārklājas) un viengadīgo kultūru tirgus segmentā.

29. Komisija uzskata, ka kultūraugu aizsardzības līdzekļu ģeogrāfiskie tirgi ir valsts mēroga tirgi.

B) Nelauksaimniecības neselektīvie herbicīdi

30. Komisija uzskata, ka attiecīgie nelauksaimniecības NSH produktu tirgi būtu jāiedala i) rūpnieciskās augu segas pārvaldības segmentā un ii) velēnas un dekoratīvo augu segmentā.

31. Komisija arī uzskata, ka rūpnieciskās augu segas pārvaldības segmentā pastāv atsevišķi krūmāju iznīcināšanas līdzekļu un dzelzceļa lietojumu produktu tirgi.

32. Turklāt Komisija uzskata, ka rūpnieciskās augu segas pārvaldības segmentā NSH būtu arī jāgrupē atbilstoši to lietošanas laikam divās kategorijās, kas ietver attiecīgi a) līdzekļus, kas lietojami pirms nezāļu dīgšanas, un līdzekļus, kas lietojami pirms un pēc nezāļu dīgšanas, un b) līdzekļus, kas lietojami pēc nezāļu dīgšanas, un līdzekļus, kas lietojami pirms un pēc nezāļu dīgšanas.

33. Komisija uzskata, ka šie attiecīgie produktu ģeogrāfiskie tirgi ir valsts mēroga tirgi.

C) Herbicīdu tolerances sistēmas

34. Nezāļu apkarošanas sistēmas apvieno neselektīvos herbicīdus parasti ar kultūrām, kas ir noturīgas pret šiem herbicīdiem, vai nu ģenētiski modificējot šādas kultūras ("ĢM sistēmas"), vai – retākos gadījumos – izmantojot iedzimti noturīgas, t. i., ģenētiski nemodificētas, kultūras ("ĢNM sistēmas"). ĢM sistēmas un ĢNM sistēmas kopā tiek dēvētas par "HT sistēmām".

35. Komisija uzskata, ka visas HT sistēmas, kas attiecas uz konkrētu kultūru, savstarpēji konkurē atsevišķā attiecīgajā produktu tirgū un ka atbilstošās inovācijas telpas ietver inovāciju HT sistēmās gan visiem kultūru veidiem kopumā (jo īpaši agrīnos izpētes posmos), gan katrai attiecīgajai kultūrai (piemēram, sojai, kokvilnai, kukurūzai, eļļas rapsim/rapsim, rīsiem, kviešiem).

36. Komisija uzskata, ka HT sistēmu inovācijas telpu attiecīgais ģeogrāfiskais tirgus ir pasaules mēroga tirgus.

5.1.4.2. *Sēklu kodināšana*

37. Sēklu kodināšana ir sēklu apstrāde, tās pārklājot ar īpašiem preparātiem, lai tās aizsargātu agrīnos to attīstības posmos. Tādējādi sēklu kodināšanas mērķis ir novērst slimības un iznīcināt augsnē mītošus vai agrīnās sezonas kukaiņus ("sēklu kodināšana ar fungicīdiem un insekticīdiem"), kā arī nematodes ("sēklu kodināšana ar nematocīdiem").

38. Komisija uzskatīja, ka sēklu kodināšana ir atsevišķs produktu tirgus, nevis īpašs kultūraugu aizsardzības līdzekļu lietošanas veids. Sēklu kodināšanu sīkāk iedala atbilstīgi kultūrai un indikācijām (piemēram, insekticīdi un fungicīdi). Attiecībā uz sēklu kodināšanu ar nematocīdiem Komisija uzskata, ka attiecīgais produktu tirgus, kas izmantojams konkurences analīzei, ir sēklu kodināšana nematožu apkarošanai par katru kultūru atsevišķi.

39. Attiecībā uz sēklu kodināšanas tirgus lejupējo tirgu šajā lēmumā var nekonkretizēt, vai lejupējais produktu tirgus ietver arī nekodinātas sēklas.

40. Komisija uzskata, ka sēklu kodināšanas produktu ģeogrāfiskie tirgi ir valsts mēroga tirgi.

5.1.4.3. *Fungicīdi*

41. Fungicīdi ir agroķīmiskas vielas slimību ierobežošanai; tos izmanto, lai novērstu augu un augu produktu bojāšanos, ko izraisa sēnītes un pelējums.

42. Komisija savu konkurences novērtējumu par fungicīdiem ir veikusi par katru kultūru/slimību. Komisija arī uzskata, ka attiecīgā inovācijas telpa tās novērtējuma nolūkiem ir inovācija attiecībā uz fungicīdiem, kas paredzēti dažādām kultūrām/slimībām vai slimību grupām.

43. Komisija arī uzskata, ka var nekonkretizēt, vai ķīmiskie un bioloģiskie fungicīdi ir atsevišķi produktu tirgi, jo darījums nerada bažas par tā saderību ar iekšējo tirgu, ja piemēro jebkādu ticamu tirgus definīciju.

44. Fungicīdu produktu ģeogrāfiskie tirgi ir valsts mēroga tirgi. Inovācijas telpu ģeogrāfisko mērogu var nekonkretizēt.

5.1.4.4. *Insekticīdi*

45. Insekticīdi ir produkti, kas paredzēti, lai apkarotu kukaiņus, kuri rada bojājumus kultivētām kultūrām, jo īpaši pārtikas kultūrām. Tos var lietot vairākos dažādos veidos, tostarp izsmidzināt uz lapaugiem, iestrādāt augsnē un izmantot sēklu kodināšanai.

46. Komisija savu konkurences novērtējumu par insekticīdiem ir veikusi par katru kultūru/kaitēkli. Komisija uzskata, ka attiecīgā inovācijas telpa tās novērtējuma nolūkiem ir insekticīdi, ko lieto katra kaitēkļu veida apkarošanai.

47. Komisija uzskata, ka var nekonkretizēt, vai insekticīdi būtu sīkāk jāiedala bioloģiskas cilmes produktos un ķīmiskos produktos, jo darījums nerada bažas par tā saderību ar iekšējo tirgu, ja piemēro jebkādu ticamu tirgus definīciju.

48. Insekticīdu produktu ģeogrāfiskais tirgus ir valsts mēroga tirgus, savukārt inovācijas telpu ģeogrāfisko mērogu var nekonkretizēt.

5.1.4.5. *Mikrobiāli kultūraugu efektivitātes produkti*

49. Mikrobiāli līdzekļi (zināmi arī kā "bioloģiskie" kultūraugu aizsardzības līdzekļi) sastāv no mikroorganismiem, kas parasti ir kāda baktērija, vīruss vai sēnīte. Tos var izmantot kultūraugu aizsardzībai (biopesticīdi) un/vai augu produktivitātes un auglības uzlabošanai (biostimulatori un bioloģiskie mēslošanas līdzekļi).

50. Biostimulatori un bioloģiskie mēslošanas līdzekļi ir paredzēti, lai uzlabotu kultūraugu veselību, ražu un noturību pret stresa apstākļiem, un tiem atšķirībā no biopesticīdiem nav nekādas tiešas iedarbības pret kaitēkļiem vai slimībām. Tos dēvē arī par "kultūraugu efektivitātes" produktiem.

51. Mikrobiālo kultūraugu efektivitātes produktu tirgus definīciju, kā arī attiecīgā ģeogrāfiskā tirgus definīciju var nekonkretizēt, jo darījums nerada bažas par tā saderību ar iekšējo tirgu, ja piemēro jebkādu ticamu tirgus definīciju.

52. Komisija uzskata, ka attiecīgā inovācijas telpa tās novērtējuma nolūkiem ir inovācija mikrobiālu kultūraugu efektivitātes produktu jomā.

5.1.4.6. *Bišu veselība*

53. Komisija uzskata, ka pastāv atsevišķs tādu produktu tirgus, kuri ir paredzēti, lai novērstu un apkarotu varrozes invāziju bišu kolonijās. Komisija arī uzskata, ka nav pamatoti tirgu iedalīt sīkāk bioloģiskas cilmes produktu un ķīmisko produktu segmentos vai segmentos atkarībā no produktu aktīvās vielas/iedarbības veida vai ievadīšanas veida.

54. Komisija arī uzskata, ka attiecīgā inovācijas telpa ir bišu veselības produkti *varroa destructor* apkarošanai.

55. Bišu veselības produktu ģeogrāfiskais tirgus ir valsts mēroga tirgus, savukārt inovācijas telpu ģeogrāfisko mērogu var nekonkretizēt.

5.1.5. ***Digitāliespējoti agronomiskie priekšraksti***

56. Digitālā lauksaimniecība ir datu un informācijas vākšana par lauku saimniecībām, kuras mērķis ir nodrošināt pielāgotas konsultācijas vai apkopotus datus lauksaimniekiem saimniecību produktivitātes palielināšanai. Digitālā lauksaimniecība ir radusies nesen, bet tā strauji attīstās.

57. Digitālajā lauksaimniecībā digitāliespējoti priekšraksti ir ieteikumi vai padomi par ieguldījumu resursu (piemēram, kultūraugu aizsardzības līdzekļu) atlasi un lietošanu (piemēram, devām, lietošanas laiku), kurus sniedz arvien sīkāka ģeogrāfiskā sadalījuma līmenī (piemēram, lauka, lauka zonas vai šaurākā līmenī), lai lauksaimnieks tos īstenotu. Attiecīgos ieteikumus vai padomus izstrādā agronomijas analītikas programma, pamatojoties uz lielām publisku un patentētu datu kopām.

58. Komisija secina, ka digitāliespējotu priekšrakstu pakalpojumi ir atsevišķa pakalpojumu kategorija digitālajā lauksaimniecībā, jo i) tiem *inter alia* ir nepieciešams vairāk datu slāņu, sarežģītāki algoritmi un plašākas iespējas, un ii) tie iesaka lauksaimniekiem konkrētu rīcības plānu ar sīku sadalījuma un augstu pielāgojuma līmeni. Komisija uzskata, ka šajā saistībā būtu jāizdala sīkāki segmenti atbilstīgi ieguldījuma produktam (piemēram, fungicīdi utt.) un kultūru grupām (piemēram, lielo platību kultūraugi).

59. Komisija uzskata, ka attiecīgais ģeogrāfiskais tirgus ir valsts mēroga tirgus, lai gan tā savā novērtējumā attiecīgā gadījumā ņēma vērā arī plašāku reģionālu ģeogrāfisko kontekstu.

5.2. **Konkurences novērtējums**

5.2.1. ***Dārzeņu sēklas***

60. Komisija ir novērtējusi horizontālo ietekmi uz cenu/produktu konkurenci dārzeņu sēklu tirgos. Pušu darbības ES pārklājas attiecībā uz 16 dārzeņu kultūrām (piemēram, tomātiem, gurķiem u. c.). Katra kultūra ir sīkāk iedalīta segmentos (piemēram, ķiršveida tomāti, kas audzēti siltumnīcās, utt.).

61. Cenu konkurence dārzeņu sēklu jomā ir vērojama segmenta/valsts līmenī. Tāpēc konkurences novērtējums ir jāveic par vairākiem simtiem segmenta/valsts kombināciju. Ņemot vērā šo segmenta/valsts kombināciju lielo skaitu, kas ir jānovērtē, Komisija ir izmantojusi filtrus, pamatojoties uz tirgus daļu un koncentrācijas līmeni (*HHI* un *HHI delta*), lai identificētu tirgus, kuros darījums būtiski kaitētu efektīvai konkurencei. Par konkrētiem tirgiem Komisija ir veikusi padziļinātu novērtējumu, pamatojoties uz strukturāliem un kvalitatīviem faktoriem.

62. Pamatojoties uz to, Komisija ir uzskatījusi, ka darījums būtiski kaitētu efektīvai konkurencei nekoordinētas ietekmes dēļ un/vai tādēļ, ka rastos vai nostiprinātos dominējošs stāvoklis vairākos dārzeņu sēklu tirgos visā ES, kas atbilstu aptuveni 200 segmenta/valsts kombinācijām.

5.2.2. ***Lielo platību kultūraugu sēklas***

5.2.2.1. *Eļļas rapsis*

63. *Monsanto* pašlaik ir šā tirgus līderis EEZ. *Bayer* EEZ tirgus daļa ziemas eļļas rapša tirgū ir aptuveni [0–5] % gan tirdzniecības, gan selekcionēšanas līmenī. Komisija uzskata, ka pieejamie dati par kopējām tirgus daļām, iespējams, nepietiekami atspoguļo pušu konkurētspēju, jo īpaši, ja ņem vērā gaidāmos *Bayer* panākumus vadošo rapša produktu jomā un tā vispārējo stratēģiju attiecībā uz eļļas rapsi EEZ.

64. *Bayer* pašlaik ir pasaulē vadošais eļļas rapša tirgus dalībnieks. Komisijas veiktā izmeklēšana apliecināja, ka pirms darījuma *Bayer* bija ticami plāni un ievērojamas spējas kļūt par vadošo eļļas rapša tirgus dalībnieku ES un ka šādi plāni jau bija nesuši dažus pozitīvus rezultātus. Darījums ar *Monsanto* var apdraudēt šādus plānus, iespējams, kaitējot eļļas rapša tirgus klientiem.

65. Turklāt Komisija uzskata, ka *Bayer* var kļūt par spēcīgu konkurentu valstu eļļas rapša tirgos, kuros stabilu vietu ieņem arī *Monsanto*.

66. Minēto iemeslu dēļ Komisija secina, ka darījums būtiski kaitētu efektīvai konkurencei attiecībā uz eļļas rapša sēklām Francijā, Īrijā, Igaunijā un Apvienotajā Karalistē, jo ir iespējams, ka tas likvidētu svarīgu konkurences ierobežojumu un rezultātā radītu nekoordinētu ietekmi uz produktu un cenu konkurenci.

5.2.2.2. *Kokvilna*

67. Pušu darbības kokvilnas sēklu tirgū ES pārklājas tirdzniecībai paredzēto kokvilnas sēklu licencēšanas (augšupējā) tirgū.

68. Komisija uzskata, ka darījums apvieno divus vissvarīgākos konkurentus ražošanai un pārdošanai paredzēto kokvilnas šķirņu licencēšanas ES tirgū.

69. Pušu stabilo stāvokli ražošanai un pārdošanai paredzēto kokvilnas šķirņu licencēšanas ES tirgū nodrošina to stabilais stāvoklis kokvilnas sēklu pasaules tirgū. Tirgus izpētē ir atklāts, ka pušu priekšrocības cita starpā ir to ģenētiskā materiāla kvalitāte, selekcionēšanas spējas, to pētniecības un izstrādes programmas, to spēja attīstīt pazīmes un piekļūt kokvilnas klientiem.

70. Šo iemeslu dēļ Komisija uzskata, ka darījums ievērojami kaitētu efektīvai konkurencei attiecībā uz ražošanai un pārdošanai ES paredzēto kokvilnas šķirņu licencēšanu, jo ir iespējams, ka tas nostiprinātu vai vismaz radītu dominējošu stāvokli horizontālas nekoordinētas ietekmes dēļ.

5.2.2.3. *Kvieši*

71. Tā kā neviena no pusēm pašlaik nav aktīvi iesaistījusies kviešu sēklu tirdzniecībā ES, Komisija ir novērtējusi, vai *Bayer* un *Monsanto* būtu iespējami konkurenti.

72. Komisija secina, ka pašlaik ir liela varbūtība, ka *Bayer* [darījumdarbības plāni] kļūs par efektīvu konkurētspējīgu spēku. *Monsanto* komercdarbība kviešu tirgū notiek ASV. Visa *Monsanto* komercdarbība kviešu sēklu tirgū ir saistīta ar brīvi apputeksnētām šķirnēm. Komisija secina, ka nav lielas varbūtības, ka *Monsanto* kļūtu par efektīvu konkurētspējīgu spēku Eiropā saprātīgā laikposmā.

73. Turklāt Komisija uzskata, ka, ņemot vērā to, ka *Bayer* stratēģija ir stingri vērsta uz kviešu hibrīdiem, *Bayer* un *Monsanto* nebūtu sīvi konkurenti ES, ja *Monsanto* ienāktu tirgū ar brīvi apputeksnētām šķirnēm.

74. Visbeidzot Komisija secina, ka pašlaik ir pietiekami daudz citu konkurentu kviešu jomā, kas saglabātu pietiekamu konkurences spiedienu pēc darījuma.

75. Minēto iemeslu dēļ Komisija uzskata, ka darījums, visticamāk, būtiski nekaitētu efektīvai konkurencei kviešu sēklu tirgos Eiropā.

5.2.3. ***Lielo platību kultūraugu pazīmes***

76. Komisijas kompetencē ir novērtēt darījuma ietekmi uz pazīmju licencēšanas tirgiem turpmāk izklāstīto iemeslu dēļ. Pirmkārt, darījumam ir tieša un tūlītēja ietekme uz Eiropas tirgus dalībniekiem, kas aktīvi darbojas pazīmju licencēšanas augšupējā pasaules tirgū. Šajā tirgū darījums tieši ietekmē svarīgus Eiropas sēklu uzņēmumus, kas iegādājas *Bayer* un/vai *Monsanto* pazīmju licences, kā arī citus Eiropas tirgus dalībniekus, kas ir pušu konkurenti.

77. Otrkārt, ĢM pazīmes kā tādas Eiropā nav aizliegtas. Faktiski dažas ĢM pazīmes tiek izmantotas Eiropā, un dažas ĢM kultūras tiek audzētas Eiropā. *Monsanto* KR pazīme, kas piešķir kukurūzai noturību pret tauriņu dzimtu, dēvēta par MON810, ir apstiprināta kultivēšanai dažās dalībvalstīs, proti, Spānijā, Portugālē, Čehijas Republikā un Slovākijā. Treškārt, ES ir ļoti svarīgs ĢM kultūru importētājs. Puses lēš, ka ĢM kultūru kopējais imports EEZ sasniedz aptuveni 13 miljardus USD un lielāko tā daļu veido *Bayer* vai *Monsanto* pazīmes. Ceturtkārt, ne visas pazīmes ir ĢM tipa pazīmes. Dažas ĢNM pazīmes šobrīd ir pieejamas tirdzniecībā, un gan *Bayer*, gan *Monsanto* ievieš inovācijas ĢNM pazīmju jomā un uzskata ES par svarīgu tirgu.

5.2.3.1. *Produktu konkurence*

78. Komisija ir īpaši novērtējusi konkurenci starp *Bayer* produktu "*Liberty-Link*" un *Monsanto* produktu "*Roundup Ready*" kukurūzas, eļļas rapša/rapša, kokvilnas un sojas pupiņu segmentos. Sojas pupiņu segmentā Komisija ir konstatējusi pārklāšanos attiecībā uz HT pazīmēm, jo īpaši glifosāta HT ("*Roundup Ready*") un glufosināta HT ("*LibertyLink*"), kam ir maz alternatīvu. Kokvilnas segmentā pārklājas pušu HT un KR pazīmes un konkurentu piedāvātās alternatīvas ir ierobežotas. Eļļas rapša segmentā Komisija ir konstatējusi HT pazīmju pārklāšanos, kur konkurence ir ierobežota. Attiecībā uz kukurūzas segmentu Komisija secina, ka HT pazīmju pārklāšanās nostiprinātu *Monsanto* dominējošo stāvokli kukurūzas HR pazīmju tirgū.

79. Turklāt Komisija ir konstatējusi horizontālu pārklāšanos pazīmju kopu jomā – ir vairāki sīvi konkurējošu produktu pārklāšanās gadījumi attiecībā uz sojas pupiņām, kokvilnu un eļļas rapsi, kur bieži vien alternatīvu piedāvājums no konkurentiem ir ierobežots.

80. Pamatojoties uz minēto, Komisija uzskata, ka darījums būtiski kaitētu cenu un produktu efektīvai konkurencei (faktiskajai un iespējamajai) šādos tirgos: i) sojas pupiņu HT; ii) kokvilnas HT; iii) kokvilnas KR *Lep*; iv) kukurūzas HT; v) eļļas rapša/rapša HT; vi) sojas pupiņu pazīmju kopas; vii) kokvilnas pazīmju kopas; viii) eļļas rapša/rapša pazīmju kopas.

81. Attiecībā uz eļļas rapša HT darījums radītu dominējošu stāvokli.

5.2.3.2. *Inovāciju konkurence pazīmju kopu jomā*

82. Nozares dalībnieki iesaistās inovācijā, lai atklātu un attīstītu jaunas pazīmes. Izvērtējot gan lejupējos produktu tirgus, gan augšupējos tehnoloģiju tirgus, inovācija būtu jāsaprot nevis kā tirgus pats par sevi, bet gan kā ieguldīta darbība, kas rada arvien jaunus produktus augšupējiem tehnoloģiju tirgiem un lejupējiem produktu tirgiem. Tas gan neliedz Komisijai novērtēt darījuma ietekmi uz pušu un to konkurentu darbībām inovāciju jomā. Komisija ir novērtējusi inovāciju konkurenci, kas notiek inovāciju telpās, kuras veido kultūru/funkcionalitāšu kombināciju grupas.

83. Pazīmju pētniecībā un izstrādē ir raksturīgi lieli šķēršļi, kas kavē ienākšanu un paplašināšanos, un HT un KR pazīmju jomā pētniecība un izstrāde ir izteikti koncentrēta, jo tajā ir tikai četri integrēti tirgus dalībnieki. Puses ir pazīmju inovācijas līderi. Pēc Komisijas rīcībā esošajiem patentu datiem varēja secināt, ka puses ir svarīgi novatori vairākās inovāciju telpās un vairākām kultūrām izmantojamu nezāļu un kukaiņu apkarošanas produktu izgudrojumu jomā.

84. Komisija uzskata, ka darījums varētu būtiski kaitēt inovāciju efektīvai konkurencei jomās, kurās pētniecības un izstrādes darbības pārklājas, un puses ir sīvi konkurenti ar ierobežotām alternatīvām. Minētās jomas ir sojas HT, KR un SCN (sojas pupiņu cistu nematodes), kokvilnas HT un KR, eļļas rapša HT, ĢNM kviešu HT pētniecība un pētniecība, kas aptver vairākas kultūras. Komisija uzskata, ka darījums varētu būtiski kaitēt efektīvai konkurencei HT un KR vispārējo inovāciju jomā attiecībā uz šīm kultūrām, jo likvidētu faktisko vai iespējamo inovāciju konkurenci starp pusēm.

5.2.3.3. *Monsanto dominējošā stāvokļa nostiprināšana*

85. *Monsanto* ir dominējošs stāvoklis ne tikai attiecīgajos tirgos, bet arī nozares līmenī, jo *Monsanto* ir paplašinājis "*Roundup Ready*" platformu attiecībā uz vairākām kultūrām. Šajā ziņā *Bayer* ir viens no nedaudzajiem atlikušajiem konkurentiem, kas vienlaikus ir arī īpaši aktīvs un labi nodrošināts ar resursiem, lai konkurētu ar *Monsanto*. Ņemot vērā šos apstākļus, Komisijas veiktā izmeklēšana ir apliecinājusi, ka pastāv citu pazīmju konkurentu tirgus piekļuves ierobežošanas risks. Komisija uzskata, ka darījums nostiprinātu *Monsanto* dominējošo stāvokli.

5.2.4. ***Kultūraugu aizsardzība***

5.2.4.1. *Nezāļu apkarošana*

A) Lauksaimniecības un nelauksaimniecības neselektīvie herbicīdi (nekoordinēta ietekme uz produktu un cenu faktisko un iespējamo konkurenci)

86. EEZ *Monsanto* pārdod tikai glifosātu, galvenokārt ar zīmolu "*Roundup*". Glifosāts ir visvairāk pārdotā kultūraugu aizsardzības līdzekļu aktīvā sastāvdaļa gan visā pasaulē, lielā mērā tādēļ, ka to var lietot vairākām pret herbicīdiem noturīgām kultūrām, gan EEZ. *Monsanto* arī izstrādā [produktus, kas ir attīstības procesā].

87. EEZ *Bayer* ražo un pārdod NSH, kuru aktīvā sastāvdaļa pārsvarā ir glufosināts. *Bayer* ierobežotā daudzumā pārdod arī glifosāta preparātus. Pašlaik *Bayer* plāno ieviest attīstības procesā esošu produktu. Visbeidzot, *Bayer* ir vairāki dažādi attīstības procesā esoši projekti ([NSH 1., 2. un 3. pētniecības virziens]), kas tiek izstrādāti, lai vērstos pret *Monsanto* glifosāta franšīzi.

88. Attiecībā uz pārklāšanos starp EEZ pašlaik pieejamiem produktiem pusēm ir lielas kopējās valsts tirgus daļas, kas, ja piemēro visas ticamās tirgus definīcijas, palielinās gan lauksaimnieciskajā, gan nelauksaimnieciskajā izmantošanā (t. i., rūpnieciskajā augu segas pārvaldībā, piemēram, gar autoceļiem, dzelzceļiem utt.), kas varētu izraisīt nekoordinētu ietekmi vai pat radīt/nostiprināt dominējošus stāvokļus. Tirgus izpēte apliecināja – lai gan pušu produkti atšķiras, tie tieši konkurē par ļoti daudzām vajadzībām un ir sīvi konkurenti – kaut vai tādēļ, ka tie ir divi vistuvākie no ne vairāk kā trim NSH EEZ.

89. Komisija ir arī secinājusi, ka puses velta pūles tam, lai saglabātu vai, ja iespējams, pat nostiprinātu savu stāvokli lauksaimniecības NSH tirgos, ieviešot sīvi konkurējošus gaidāmus produktus.

90. Komisija uzskata, ka, lai gan normatīvais spiediens ietekmē NSH EEZ, tas neietekmē visus attiecīgos valstu tirgus, un, šķiet, visvairāk tas ietekmē konkurējošu aktīvo sastāvdaļu, tādējādi padarot glifosātu un glufosinātu par vēl sīvākiem konkurentiem.

91. Komisija ir arī novērtējusi konkurences ierobežojumus, ko rada konkurenti, kuri ir trešās personas. Kopumā Komisija uzskata, ka ir maz ticams, ka konkurenti radītu ievērojamu konkurences ierobežojumu pēc darījuma.

92. Šo iemeslu dēļ Komisija uzskata, ka darījums būtiski kaitētu efektīvai konkurencei attiecībā uz lauksaimniecības NSH, kas paredzēti daudzgadīgajām kultūrām, un nelauksaimniecības NSH (lietojumiem rūpnieciskajai augu segas pārvaldībai pirms un pēc nezāļu izdīgšanas un pēc nezāļu izdīgšanas) vairākās dalībvalstīs.

B) Inovācija neselektīvo herbicīdu jomā (nekoordinēta ietekme uz inovāciju konkurenci)

93. Attiecībā uz inovāciju konkurenci, kas ietver gaidāmus un agrīnā attīstības procesā esošus produktus, tirgus izpētē tika atklāta tieša pārklāšanās starp *Monsanto* [produktiem, kas ir attīstības procesā] (kas ietver arī sadarbību ar *Sumitomo* jaunas PPO ķīmiskas vielas izstrādē) un agrīnā attīstības procesā esošiem *Bayer* produktiem (kas ietver arī [NSH 1., 2. un 3. pētniecības virzienu]), kas paredzēti, lai vērstos pret glifosāta franšīzi visos tā lietošanas veidos (apdedzināšana, lietošana pa virsu pret herbicīdiem noturīgām kultūrām un lietošana daudzgadīgajām kultūrām). Komisijas veiktajā izmeklēšanā tika atklāts, ka puses ir svarīgi un sīvi konkurenti NSH inovāciju telpā.

94. Komisija uzskata – ir iespējams, ka pēc darījuma mazinātos pušu stimuli neatkarīgi īstenot savus pētniecības un izstrādes centienus, kas savstarpēji cieši konkurē.

95. Komisijas veiktajā izmeklēšanā arī tika konstatēts, ka ierobežojums, ko pēc darījuma radītu pārējie konkurenti, būtu nepietiekams.

96. Šo iemeslu dēļ Komisija uzskata, ka darījums būtiski kaitētu efektīvai konkurencei attiecībā uz NSH inovācijām, jo tas, visticamāk, likvidētu svarīgu ciešas konkurences ierobežojumu, tādējādi kaitējot NSH inovāciju konkurencei, apvienojot pušu attiecīgās inovācijas spējas un produktu portfeļus NSH jomā.

C) Herbicīdu tolerances sistēmas (nekoordinēta ietekme uz inovāciju konkurenci)

97. Lai gan HT sistēmas pašlaik netiek izmantotas EEZ ievērojamā apjomā, jo HT ĢM pazīmes lielākoties nav apstiprinātas, Komisija uzskata, ka ir kompetenta vispārēji novērtēt šīs sistēmas to pašu iemeslu dēļ, kas izskaidroti iepriekš attiecībā uz lielo platību kultūraugu pazīmēm un pazīmju kopām (sk. 76. un 77. punktu), kuras ir viens no šādu sistēmu pamatkomponentiem.

98. Darījums izraisītu nekoordinētu ietekmi uz inovāciju, kas saistīta ar neatkarīgajām sistēmām, attiecībā uz kurām *Bayer* un *Monsanto* ir darbojušies vienā virzienā un turpinātu to darīt, ja nebūtu darījuma, tostarp attiecībā uz ĢNM HT sistēmām kviešiem, kur [darījumdarbības plāni] aktīvi darbojas ļoti nedaudzi [darījumdarbības plāni] tirgus dalībnieki.

99. Proti, puses izstrādā papildu slāņus, kas pamatoti ar [NSH 2. pētniecības virziena] un [NSH 3. pētniecības virziena] iedarbības veidiem, lai papildinātu to attiecīgās HT sistēmas gan attiecībā uz konkrētām kultūrām, gan vispārīgi, *Bayer* un *Monsanto* [produkts, kas ir attīstības procesā] īstenojot būtībā vienādus centienus [NSH 3. pētniecības virziena iedarbības veids].

100. Turklāt abas puses ir pilnveidojušas spēju atklāt un attīstīt [produktu, kas atrodas attīstības procesā], un *Bayer* pašlaik izstrādā [produktu, kas atrodas attīstības procesā].

101. Komisija uzskata – ir iespējams, ka pēc darījuma mazinātos pušu stimuli neatkarīgi īstenot savus pētniecības un izstrādes centienus attiecībā uz HT sistēmām, kas savstarpēji cieši konkurē.

102. Komisija arī uzskata, ka konkurentu inovācijas centienu radītais ierobežojums šajā jomā ir neliels, ņemot vērā lielos šķēršļus, kas kavē iesaistīšanos inovācijā attiecībā uz NSH un pazīmēm – diviem HT sistēmu pamatkomponentiem –, jo īpaši attiecībā uz HT sistēmām.

103. Komisija uzskata, ka darījums būtiski kaitētu efektīvai konkurencei HT sistēmu inovācijā, jo tas likvidētu svarīgus konkurences ierobežojumus, ko puses īsteno pirms darījuma.

5.2.4.2. *Sēklu kodināšana*

A) Sēklu kodināšana ar nematocīdiem (iespējama konkurence)

104. EEZ pašlaik netiek pārdoti produkti sēklu kodināšanai ar nematocīdiem. Abas puses plāno tuvākajā nākotnē ieviest EEZ sēklu kodināšanai paredzētus produktus.

105. Komisija uzskata, ka puses ir svarīgi un sīvi konkurenti sēklu kodināšanai ar nematocīdiem paredzētu produktu tirgū [kultūraugu] jomā visā EEZ. Tirgus izpēte liecina, ka [integrācijas plāni].

106. Pušu konkurenti ir ievērojami mazāki, un tiem nepiemīt lielāku tirgus dalībnieku spējas, mērogs un darbības tvērums.

107. Komisija secina, ka darījums būtiski kaitētu efektīvai konkurencei sēklu kodināšanai ar nematocīdiem paredzētu produktu tirgū [kultūraugu] jomā visās EEZ dalībvalstīs, kur audzē šos kultūraugus, jo ir iespējams, ka tas likvidētu svarīgu konkurences ierobežojumu un rezultātā radītu nekoordinētu ietekmi uz produktu un cenu konkurenci.

B) Sēklu kodināšana ar fungicīdiem un insekticīdiem (vertikāla ietekme)

108. *Bayer* ir sēklu kodināšanas produktu tirgus vadošais dalībnieks EEZ, jo īpaši kukurūzas sēklu kodināšanas ar insekticīdiem tirgū, savukārt *Monsanto* vairs aktīvi nedarbojas sēklu kodināšanas jomā EEZ [..]. Tādējādi pušu darbība EEZ attiecībā uz sēklu kodināšanu ar fungicīdiem un insekticīdiem nepārklājas. Tomēr darījums rada vertikālas attiecības starp sēklu kodināšanas *augšupējo* tirgu un (kodināto) sēklu *lejupējo* tirgu, kurā aktīvi darbojas gan *Bayer*, gan *Monsanto*.

109. Attiecībā uz sēklu kodināšanu ar insekticīdiem darījums var ietekmēt kukurūzas un eļļas rapša sēklu kodināšanas ar insekticīdiem tirgu vairākās dalībvalstīs.

110. Lai gan *Bayer* ir stabils stāvoklis sēklu kodināšanas jomā vairākos no šiem tirgiem, Komisija uzskata, ka *Bayer* to, visticamāk, nesaglabās, jo i) mainīsies normatīvā situācija un ii) tirgū nenovēršami ienāks jauni dalībnieki.

111. Tāpēc Komisija uzskata, ka pēc darījuma pusēm, visticamāk, nebūs spējas un stimula iesaistīties resursu tirgus piekļuves ierobežošanas stratēģijā, kaitējot tirgus dalībniekiem, kas darbojas ar insekticīdiem kodinātu kukurūzas sēklu tirgū.

112. Turklāt Komisija uzskata, ka pēc darījuma pusēm nebūtu ievērojamas varas *lejupējos* tirgos.

113. Attiecībā uz sēklu kodināšanu ar fungicīdiem abos ietekmētajos *augšupējos* tirgos (Austrijā un Apvienotajā Karalistē) *Bayer* aktīvi darbojas tikai kā tādu ģenērisko produktu tālākpārdevējs, kurus var ražot un pārdot citi piegādātāji. Turklāt tirgus izpēte apliecināja – lai gan *Bayer* ir vienīgais dalībnieks attiecīgajā valsts tirgū, EEZ līmenī ir vēl citi piegādātāji, kas varētu ienākt Austrijas un Apvienotās Karalistes tirgū.

5.2.4.3. *Fungicīdi (inovāciju konkurence)*

114. Pārklāšanās EEZ attiecībā uz fungicīdiem nav vērojama, jo *Monsanto* pašlaik EEZ nepārdod nevienu no šiem produktiem. *Bayer* un *Monsanto* darbības pārklājas tikai inovāciju jomā.

115. Tirgus izpētē apstiprinājās, ka *Bayer* un *Monsanto* nav sīvi konkurenti inovācijās un ir pietiekams skaits konkurentu, kas aktīvi darbojas tajās pašās inovāciju telpās un kas saglabātu pietiekamu konkurences spiedienu pēc darījuma.

116. Ņemot vērā tai pieejamos pierādījumus, Komisija uzskata, ka darījums būtiski nekaitētu efektīvai inovāciju konkurencei fungicīdu tirgū.

5.2.4.4. *Insekticīdi (inovāciju konkurence)*

117. Pārklāšanās EEZ attiecībā uz insekticīdu produktu tirgū nav vērojama, jo *Monsanto* pašlaik EEZ nepārdod nevienu no šiem produktiem. *Bayer* un *Monsanto* darbības pārklājas tikai inovāciju jomā.

118. Ņemot vērā tai pieejamos pierādījumus, Komisija uzskata, ka darījums būtiski nekaitētu efektīvai inovāciju konkurencei insekticīdu tirgū.

5.2.4.5. *Mikrobiāli kultūraugu efektivitātes produkti (inovāciju konkurence)*

119. Pušu darbības EEZ attiecībā uz biostimulatoriem vai bioloģiskajiem mēslošanas līdzekļiem nepārklājas, jo *Bayer* pašlaik EEZ nepārdod šādus produktus.

120. Komisija secina – lai gan ierosinātais darījums apvienos divus svarīgus bioloģiskas cilmes produktu tirgus dalībniekus, joprojām būs vairāki citi tirgus dalībnieki ar būtiskām inovācijas spējām un spēju ieviest tirgū jaunus produktus.

121. Kopumā Komisija uzskata, ka darījums būtiski nekaitēs efektīvai konkurencei attiecībā uz sēklu kodināšanu ar mikrobiāliem kultūraugu efektivitātes produktiem ne produktu un cenu konkurences, ne inovāciju konkurences ziņā.

5.2.4.6. *Bišu veselība (inovāciju konkurence)*

122. Pārklāšanās EEZ tādu bišu veselības produktu tirgū, kuri paredzēti varrozes apkarošanai, nav vērojama, jo *Monsanto* pašlaik EEZ nepārdod nevienu no šiem produktiem. *Bayer* un *Monsanto* darbības pārklājas tikai inovāciju jomā.

123. Komisija uzskata, ka pieejamie pierādījumi nav pietiekami, lai atbilstoši vajadzīgajam standartam varētu secināt, ka darījums būtiski kaitētu efektīvai inovāciju konkurencei EEZ tādu bišu veselības produktu tirgū, kuri paredzēti varrozes apkarošanai.

5.2.5. ***Digitāliespējoti agronomiskie priekšraksti***

124. Komisija uzskata, ka i) *Bayer* un *Monsanto* ir iespējami konkurenti tādu digitāliespējotu priekšrakstu jomā, kas attiecas uz lielo platību kultūraugiem paredzētiem fungicīdiem.

125. *Bayer* [produkts, kas ir attīstības procesā]

126. *Monsanto* gatavojas ieviest EEZ savu digitālās lauksaimniecības platformu, *FielView* un [produktu, kas ir attīstības procesā].

127. Turklāt Komisija uzskata, ka, ii) ja nebūtu darījuma, *Bayer* un *Monsanto*, iespējams, radītu būtiskus konkurences ierobežojumus viens otram un citiem konkurentiem. *Monsanto* tiek uzskatīts par digitālās lauksaimniecības līderi pasaulē, savukārt *Bayer* ir vadošais tirgus dalībnieks digitālajā lauksaimniecībā Eiropā, kā arī abiem uzņēmumiem ir plašas iespējas, kas ir vajadzīgas, lai attīstītu un uzlabotu digitāliespējotus priekšrakstus, tostarp piekļuve svarīgiem patentētiem un trešo personu agronomiskajiem datiem.

128. Turklāt iii) *Bayer* un *Monsanto* var salīdzināt tikai ar ierobežotu konkurentu skaitu, kas pēc darījuma, visticamāk, neradīs pietiekami lielu konkurences spiedienu EEZ attiecībā uz digitāliespējotiem priekšrakstiem par lielo platību kultūraugiem paredzētiem fungicīdiem.

129. Komisija arī uzskata, ka iv) digitālajā lauksaimniecībā, tostarp digitāliespējotu priekšrakstu jomā, raksturīgas ir "pirmā ienācēja" priekšrocības un ka ii) pēc darījuma *Bayer* inovācijas centieni digitālajā lauksaimniecībā varētu tikt pilnīgi vai daļēji pārtraukti.

130. Tāpēc Komisija uzskata, ka darījums būtiski kaitētu efektīvai konkurencei attiecībā uz digitāliespējotiem agronomiskajiem priekšrakstiem, jo tirgū tiktu likvidēts būtisks konkurences ierobežojums, jo īpaši digitāliespējotu agronomisko priekšrakstu nodrošināšanas tirgū attiecībā uz lielo platību kultūraugiem paredzētiem fungicīdiem visās EEZ dalībvalstīs, kurās puses [produkts, kas ir attīstības procesā].

5.2.6. ***Sēklu un kultūraugu aizsardzības līdzekļu integrācija (konglomerāta ietekme)***

131. *Bayer* ir pasaulē vadošais kultūraugu aizsardzības līdzekļu tirgus dalībnieks, savukārt *Monsanto* ir līderis pasaules pazīmju, sēklu un digitālās lauksaimniecības jomā. Komisija rūpīgi izvērtēja, vai darījums būtiski kaitētu efektīvai konkurencei EEZ konglomerāta ietekmes dēļ, kuras rezultātā tiktu ierobežota konkurentu piekļuve tirgum, jo īpaši pušu kultūraugu aizsardzības līdzekļu un sēklu produktu komplektēšanas dēļ, ko, iespējams, veicinātu digitālā lauksaimniecība.

132. Komisija novērtēja apvienotā uzņēmuma spēju un stimulu iesaistīties komplektēšanas stratēģijās gan izplatītāju, gan audzētāju līmenī, kā arī šādu stratēģiju iespējamo ietekmi uz konkurenci.

133. Komisijas veiktā izmeklēšana nav apliecinājusi, ka pusēm ir pietiekama tirgus vara kopumā, jo īpaši vara pār izplatītājiem (kam pašiem ir liela vara pār pircējiem) vai audzētājiem (kas nelabprāt saņem ieteikumus un ierosinājumus par produktu komplektiem no resursu nodrošinātājiem), lai veiksmīgi iesaistītos komplektēšanas stratēģijās.

134. Turklāt, tā kā ĢM pazīmes Eiropā tikpat kā netiek kultivētas, darījuma radītā papildu tirgus vara ir ierobežota.

135. Jebkurā gadījumā, pamatojoties uz pieejamiem pierādījumiem, jāsecina, ka pat tad, ja puses spētu īstenot komplektēšanas stratēģijas, tā tirgus daļa, kuras pieejamība atsevišķiem tirgus dalībniekiem tiktu ierobežota, būtu maza un tirgū joprojām būtu pietiekams skaits konkurentu.

136. Turklāt pārējiem konkurentiem, visticamāk, būtu spēja un stimuls aktīvi reaģēt.

137. Tiek arī uzskatīts, ka pušu jaunās darbības digitālajā lauksaimniecībā EEZ nemainīs iepriekš izklāstītos secinājumus par iespējamo komplektēšanu vidējā termiņā, jo pašlaik šādas darbības tiek vēl tikai attīstītas un ieviestas. Ir grūti izdarīt secinājumus par to ietekmi uz komplektēšanas veicināšanu, ņemot vērā, ka šie darījumdarbības modeļi ir nesen izveidojušies.

138. Tāpēc, lai gan apvienotais uzņēmums nākotnē var censties iesaistīties dažās komplektēšanas stratēģijās, Komisija kopumā nevar secināt, vai pastāv pietiekama varbūtība, ka darījumam būtu būtiska ar konkurenci nesaderīga ietekme produktu komplektēšanas dēļ.

5.2.7. ***Bažas par konkurences neesību***

139. Apvienošanās procesos vairākas trešās personas pauda Komisijai bažas par darījuma iespējamo ietekmi, kas nav saistīta ar efektīvas konkurences aizsardzību, piemēram, ietekmi uz vidi, ilgtspējīgu attīstību un sabiedrības veselību, kā arī lauksaimniecības nozari.

140. Lai gan Komisija šos argumentus uzskatīja par nopietniem, tā ir novērtējusi darījuma saderību ar iekšējo tirgu, pamatojoties uz kritēriju, kas noteikts Apvienošanās regulas 2. panta 2. punktā, savā konkurences novērtējumā ņemot vērā ar konkurenci nesaistītās bažas par darījumu tikai tiktāl, ciktāl tas ir atļauts un nepieciešams saskaņā ar Līgumu un Apvienošanās regulu, piemēram, inovāciju konkurences novērtējuma kontekstā.

6. **AIZSARDZĪBAS INSTRUMENTI**

141. Lai darījums būtu saderīgs ar iekšējo tirgu, paziņotāja puse 2018. gada 2. februārī iesniedza pirmās saistības, par kurām Komisija veica tirgus pārbaudi.

142. Tirgus pārbaudes rezultāts bija lielākoties pozitīvs gan par aizsardzības instrumentu darbības jomu, gan par *BASF* kā *BASF* aizsardzības instrumentu kopuma pircēju, tomēr tika identificēti daži trūkumi, ko paziņotāja puse centās novērst, 2018. gada 16. februārī iesniedzot galīgās saistības.

143. Galīgajām saistībām ir šādi divi pamatkomponenti: i) saistības atsavināt darījumdarbību un aktīvus attiecībā uz lielo platību kultūraugu sēklām un pazīmēm, kultūraugu aizsardzības līdzekļiem un digitālo lauksaimniecību ([1]) par labu *BASF* ("*BASF* atsavināmās darījumdarbības pakete") un ii) saistības atsavināt *Bayer* pasaules mēroga darījumdarbību dārzeņu sēklu jomā ("atsavināmā darījumdarbība dārzeņu sēklu jomā").

6.1. ***BASF* atsavināmās darījumdarbības pakete**

144. Galīgajās saistībās *BASF* ir norādīts kā *BASF* atsavināmās darījumdarbības paketes pircējs, un tajās ir ietverta sākotnējā pircēja klauzula, kas nozīmē, ka darījumu var īstenot tikai pēc tam, kad Komisija ir apstiprinājusi 1) *BASF* kā *BASF* atsavināmās darījumdarbības paketes pircēju un 2) galīgos pārdošanas un pirkšanas līgumus.

145. Lēmumā Komisija nesniedz galīgo novērtējumu par to, vai *BASF* ir piemērots pircējs, ne arī par to, vai līgumi starp paziņotāju pusi un *BASF* ir saderīgi ar lēmumu un galīgajām saistībām. Šāds novērtējums netiek sniegts, jo galīgie līgumi starp *Bayer* un *BASF* vēl nav noslēgti, un ir plašāk jāizmeklē vairāki jautājumi saistībā ar *BASF* kā pircēja piemērotību. Komisija veiks šādu novērtējumu atsevišķi un pēc lēmuma pieņemšanas. Tomēr Komisija galīgo saistību novērtējumā ir ņēmusi vērā *BASF* kā ierosinātā pircēja aktīvus/spējas.

6.1.1. ***Atsavināmā darījumdarbība lielo platību kultūraugu jomā***

146. Galīgās saistības attiecībā uz atsavināmo darījumdarbību lielo platību kultūraugu jomā ietver visas *Bayer* pasaules mēroga darījumdarbības atsavināšanu lielo platību kultūraugu sēklu un pazīmju jomā (tostarp pētniecības darbības), ievērojot konkrētus izņēmumus.

147. Atsavināmā darījumdarbība lielo platību kultūraugu jomā ietver arī galvenos darbiniekus un vairākus pārejas pakalpojumu līgumus, ko *Bayer* nodos *BASF*.

148. Komisija uzskata, ka galīgās saistības, prasot, lai *Bayer* atsavina darījumdarbību lielo platību kultūraugu jomā, likvidēs horizontālo pārklāšanos visos lielo platību kultūraugu sēklu un lielo platību kultūraugu pazīmju tirgos, attiecībā uz kuriem Komisija ir konstatējusi bažas saistībā ar konkurenci. Darījumdarbības atsavināšana lielo platību kultūraugu jomā arī nodrošinās to, ka neturpināsies *Monsanto* dominējošā stāvokļa nostiprināšanās lielo platību kultūraugu pazīmju tirgos. Visbeidzot, *Bayer* pazīmju pētniecības darbību atsavināšana arī kliedēs Komisijas konstatētās bažas par inovāciju konkurenci.

6.1.2. ***Atsavināmā darījumdarbība GA jomā un glifosāta aktīvi***

149. Atsavināmā darījumdarbība GA jomā ir visa ar glifosātu saistītā *Bayer* pasaules mēroga darījumdarbība bez izņēmumiem. Tā ietver visus materiālos un nemateriālos aktīvus un personālu, tostarp 15 galvenos darbiniekus. Ir ieviesti vairāki pārejas un ilgāka termiņa piegādes līgumi, lai nodrošinātu darījumdarbības dzīvotspēju un konkurētspēju jau no pirmās dienas un ilgtermiņā.

([1]) Komisija 2018. gada 11. aprīlī apstiprināja *Bayer* prasību grozīt saistības attiecībā uz kultūraugu aizsardzības līdzekļiem (sēklu kodināšanu) un digitālo lauksaimniecību (sk. 7. punktu).

150. Glifosāta aktīvi ietver visus pašreizējos un turpmākos *Bayer* rīcībā esošos glifosāta (lauksaimniecības un nelauksaimniecības) neselektīvos herbicīdus tikai EEZ (*Bayer* patur šos produktus ārpus EEZ). Šie aktīvi ietver arī visu attiecīgo personālu, tostarp sešus galvenos darbiniekus. Tie neietver ražošanas aktīvus, bet ir ieviesti vairāki pārejas un ilgāka termiņa piegādes līgumi, lai nodrošinātu to dzīvotspēju un konkurētspēju jau no pirmās dienas un ilgtermiņā.

151. Atsavināmā darījumdarbība GA jomā un glifosāta aktīvi pilnīgi likvidē pārklāšanos starp pašreizējiem pušu glifosāta un glufosināta produktiem (lauksaimniecības un nelauksaimniecības) neselektīvajos herbicīdos EEZ un kliedē Komisijas bažas par lauksaimniecības un nelauksaimniecības neselektīvajiem herbicīdiem EEZ.

6.1.3. ***Sēklu kodināšanas aktīvi*** [1]

152. Sēklu kodināšanas aktīvi īpaši ietver aktīvus, kas ir nepieciešami, lai varētu par labu *BASF* atsavināt visu *Bayer* pasaules mēroga darījumdarbību saistībā ar sēklu kodināšanas produktiem *Poncho*, *VOTiVO*, *Poncho*/*VOTiVO*, *VOTiVO*/*RedigoM*, *VOTiVO* 2.0, *Poncho*/*VOTiVO* 2.0, *COPeO* un *ILeVO* un produktu, kas ir attīstības procesā. Sēklu kodināšanas aktīvi cita starpā ietver intelektuālā īpašuma tiesības, visus datus un zinātību, visas produktu reģistrācijas un neizskatītos likumā paredzētos iesniegtos pieteikumus, pārdošanas un tirdzniecības aktīvus un līgumus, kas attiecas konkrēti uz sēklu kodināšanas aktīviem. *Bayer* arī uzņemas saistības piegādāt šos produktus *BASF* par mainīgajām izmaksām uz ierobežotu laikposmu (līdz *BASF* atrod alternatīvu produkcijas iegādes avotu).

153. Galīgās saistības par sēklu kodināšanas aktīviem likvidēs pušu attiecīgo darbību horizontālo pārklāšanos attiecībā uz sēklu kodināšanu ar nematocīdiem un tādējādi kliedēs Komisijas bažas.

6.1.4. ***[NSH 1., 2. un 3. pētniecības virziena] datu nosūtīšana un licences***

154. [NSH 1., 2. un 3. pētniecības virziena] datu nosūtīšanas un licenču mērķis ir nodrošināt tādu pašu konkurētspēju, kāda būtu *Bayer*, ja nebūtu darījuma, attiecībā uz inovācijām neselektīvo herbicīdu un HT sistēmas jomā (apvienojumā ar *Bayer* pazīmju pētniecības organizācijas atsavināšanu kā daļu no atsavināmās darījumdarbības lielo platību kultūraugu jomā).

155. [NSH 1., 2. un 3. pētniecības virziena] datu nosūtīšana un licences ietver lauka datus un zinātību, kā arī ekskluzīvu licenci lietojumiem neselektīvo herbicīdu jomā. Šajās darbībās tiek iesaistīts viens vai divi vadošie zinātnieki kā galvenie darbinieki katram pētniecības virzienam, kā arī ir paredzēta iespēja, ka *BASF* piedāvā darbu vēl trim *Bayer* darbiniekiem, kuri uzskatāmi par galvenajiem darbiniekiem un kuri strādās kādā no trim pētniecības virzieniem.

156. [NSH 1., 2. un 3. pētniecības virziena] datu nosūtīšana un licences kliedē Komisijas bažas par inovācijām neselektīvo herbicīdu un HT sistēmu jomā (apvienojumā ar *Bayer* pazīmju pētniecības organizācijas atsavināšanu kā daļu no atsavināmās darījumdarbības lielo platību kultūraugu jomā un izoksaflutola piegādes līgumiem).

6.1.5. ***Digitālās lauksaimniecības aktīvi*** [2]

157. *Bayer* digitālās lauksaimniecības aktīvu atsavināšanas mērķis ir sniegt *BASF* iespēju iegūt tādu pašu konkurētspēju, kāda būtu *Bayer*, ja nebūtu darījuma.

158. Galīgās saistības ietver visas *Bayer* pasaules mēroga digitālās lauksaimniecības darījumdarbības atsavināšanu par labu *BASF*, ar ierobežotu licences atgriešanu *Bayer* ārpus Ziemeļamerikas.

6.2. **Atsavināmā darījumdarbības pakete dārzeņu sēklu jomā**

159. Atsavināmā darījumdarbības pakete dārzeņu sēklu jomā sastāv no *Bayer* pasaules mēroga darījumdarbības dārzeņu sēklu jomā, kas ietver juridiskas personas, vietas, aktīvus, zīmolus, darbiniekus/galvenos darbiniekus, klientu sarakstus utt., ar ierobežotiem izņēmumiem.

160. Viens no kritērijiem attiecībā uz pircēju ir tāds, ka pircējam jābūt jaunpienācējam, t. i., tas nedrīkst jau kontrolēt (tieši vai netieši) jebkādu darījumdarbību dārzeņu sēklu jomā. Šis kritērijs nodrošinās tādu pašu dalībnieku skaitu dārzeņu sēklu tirgos kā pirms darījuma.

([1]) Sēklu kodināšanas aktīvu apraksts atspoguļo grozītās galīgās saistības, ko Komisija apstiprināja 2018. gada 11. aprīlī (sk. 7. punktu).

([2]) Digitālās lauksaimniecības aktīvu apraksts atspoguļo grozītās galīgās saistības, ko Komisija apstiprināja 2018. gada 11. aprīlī (sk. 7. punktu).

161. Tāpēc darījumdarbības atsavināšana dārzeņu sēklu jomā likvidē *Bayer* un *Monsanto* darbību horizontālo pārklāšanos attiecībā uz dārzeņu sēklām. Komisija arī uzskata, ka atsavināmā darījumdarbība dārzeņu sēklu jomā ir dzīvotspējīga un konkurētspējīga darījumdarbība. Iespējamie pircēji jau ir izrādījuši interesi.

7. **SECINĀJUMS**

162. Ņemot vērā iepriekš minētos iemeslus, lēmumā ir secināts, ka ierosinātā koncentrācija būtiski nekaitēs efektīvai konkurencei iekšējā tirgū vai būtiskā tā daļā.

163. Attiecīgi paziņotā koncentrācija būtu jāatzīst par saderīgu ar iekšējo tirgu un EEZ līgumu saskaņā ar Apvienošanās regulas 2. panta 2. punktu un 8. panta 2. punktu un EEZ līguma 57. pantu.